

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Катя Дионисиева, ЮЗУ “Н. Рилски” – Благоевград
на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в
област на висшето образование 1. Педагогически науки, ПН 1.2 Педагогика,
докторска програма *Специална педагогика*

Автор: *Ахилеас Папаконстантину*

Тема: ИЗПОЛЗВАНЕ НА ДИГИТАЛНИ ТЕХНОЛОГИИ ЗА ПРЕПОДАВАНЕ НА ДЕЦА СЪС
СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ В МАСОВАТА КЛАСНА СТАЯ

Научен ръководител: доц. д-р Катя Дионисиева

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Настоящото становище е изготвено на основание заповед №РД 3856/31.01.2023 г. на ректора на СУ „Св. Кл. Охридски“, решение на ФС на ФНОИ от 26.01.2023 г. / Протокол №1, както и на решение на научното жури по процедурата.

Ахилеас Папаконстантину е завършил средно образование през 2005 г. Обучава се последователно в две бакалавърски програми по компютърни инженерни телекомуникации и мрежи в Тесалийския университет, Гърция. След завършването им записва магистърска програма по специална педагогика в СУ. Знанията и резултатите от обучението го мотивират за по-висока специализация в областта на новите технологии и приложението им в образованието. По-конкретно интересите му са към обучението в приобщаваща среда на деца със специални образователни потребности. През 2016 г. кандидатства и е приет за докторант по Специална педагогика в СУ „Св. Кл. Охридски“ – ФНОИ, към катедра „Специална педагогика“. В периода на докторантурата преминава различни обучения в областта на образованието и информатиката. През последните три години работи в Гърция като учител по информационни и компютърни технологии в средно училище.

Представените от докторанта документи на електронен носител са в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав и отговарят на изискванията за придобиване на образователна и научна степен „доктор“.

2. Актуалност на тематиката

Съвременното обучение е немислимо без новите технологии и провокира широк интерес у педагозите в търсене на работещи техники за стимулиране и развитие на когнитивните способности и овладяването на академични знания за децата от всички възрастови групи. В контекста на приобщаващото образование все

по-често училището пробира идеи за използване на компютърни програми за обучение, включително и за деца със специални потребности. Тази тенденция позволява да насърчаваме изследователски проекти, посветени на изучаването и приложението на компютърните програми за всички в практическата учебна работа с децата със СОП. Темата и съдържанието на рецензирания дисертационен труд са подчинени именно на тази тенденция и са безспорно актуални.

3. Познаване на проблема

А. Папаконстантину има дълъг практически опит в използването на компютърни програми и силна мотивация в изследването на добри практики и търсенето на нови решения. Това е определящо за избора на темата на дисертационния труд и продължителна, упорита изследователска работа.

Темата на дисертацията е в сферата на предходната професионална подготовка на А. Папаконстантину и е тясно свързана с професионалния му педагогически опит от последните години. Прегледът на литературата директно кореспондира с поставените цели на дисертационния труд и показва професионалната компетентност на изследвателя. В цялостния прочит на разработката се открояват добрата теоретична подготовка, професионалният опит и устойчивите интереси на докторанта.

4. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертационният труд е разработен в обем от 170 печатни страници основен текст и 15 стр. библиография. Разработката има следната *структура*: увод; два основни раздела: теоретичен, включващ една глава литературен обзор, и емпиричен, състоящ се от две глави – методология на изследването и анализ на получените резултати, обсъждане и заключение. Следват общо заключение, приноси, публикации на автора и референции. Резултатите в анализа са онагледени с 5 фигури, 4 таблици, 20 диаграми и 20 графики. Общият брой на референциите е 172 заглавия на английски език, включително и на гръцки автори.

Литературният обзор е свързан с основния аспект на приложение на съвременните технологии в обучението на учениците в типичната класна стая. Авторът прави преглед на богат литературен материал в подкрепа на нагласите и мотивацията на учителите за работа с нови компютърни програми. Акцент се поставен и на потребностите и потенциала за обучение в дигитална среда на ученици със СОП, споделените в научната литература очаквания и резултати от това обучение.

Дизайнът на *емпиричното изследване* е представен последователно и обосновано. Основната цел, задачите и хипотезата на изследването са добре

формулирани. Коректно е представен инструментариумът, избран за провеждане на своеобразния педагогически експеримент. Представен е контингентът на изследването, включващ ученици с леки интелектуални нарушения, обучавани в приобщаваща учебна среда. Етапите на изследването са таблично представени.

Резултатите от експерименталната работа, представени в *трета глава*, са подложени на обстоен статистически анализ, който позволява доказването на издигнатата хипотеза. В дискусиата и обобщението авторът прави препратки или съпоставя получените резултати със сходни от публикувани изследвания.

Заключението е кратко с отправка към необходимостта от бъдещи изследвания, насочени към по-широко прилагане на дигиталните технологии и обучението и ролята на учителите в този процес.

5. Приноси на дисертационния труд и публикации

Теоретико-приложни приноси:

1. Теоретичното проучване поставя акцент на ролята на дигиталните форми за обучение на съвременните деца и конкретно на децата със СОП, обучавани в приобщаваща среда. На фона на широко литературно проучване по темата А. Папаконстантину систематизира информация за основните предпоставки при осигуряването на инструменти за дигитално обучение, подготовката на учителите за прилагането им съобразно потребностите и възможностите на всички ученици в класната стая.
2. За целите на емпиричното изследване е разработена система от критерии за оценка на академичните постижения на учениците с лека интелектуална недостатъчност, която може да се използва в практиката при избора на дигитални средства за обучение.
3. Изследването е проведено условията на гръцката образователна система и получените резултати показват съпоставимост в теоретичен и практически аспект, както на проблемите, така и на постиженията и са предпоставка за създаване на по-благоприятни условия за работа с деца с лека интелектуална недостатъчност и успешното им развитие в приобщаваща образователна среда.

Във връзка с дисертационния труд са представени *4 публикации* за периода 2018 – 2023 г. Разработките са самостоятелни, със съдържание по темата на обсъжданата дисертация и изразена авторска позиция, достатъчни за придобиване на образователна и научна степен „доктор“.

Въпроси към докторанта:

1. По времето на Вашата докторантура какво се промени в отношението на обществеността в Гърция към приложението на компютърните програми в образованието?
2. Какво е Вашето очакване за обогатяване на пакета дигитални продукти в помощ на обучението на деца със СОП в приобщаваща среда – създаване на оригинални гръцки продукти или превод и адаптация на чужди програми?

Заклучение

Дисертационният труд *съдържа научно-приложни резултати, които са приноси за съвременната педагогическа теория и практика и тенденциите в приобщаващото образование.* В този смисъл рецензията на дисертационен труд на А. Папаконстантину отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ на СУ.

На основание на изложеното до тук давам *положителна оценка* на представения от Ахилеас Папаконстантину дисертационен труд на тема *„Използване на дигитални технологии за преподаване на деца със специални образователни потребности в масовата класна стая“.*

Предлагам на уважаемото научно жури да присъди образователната и научна степен “доктор” на Ахилеас Папаконстантину в област на висшето образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2 Педагогика - Специална педагогика.

24.04.2023 г.
Благоевград

Изготвил становището:
(доц. д-р Катя Дионисиева, ЮЗУ “Н. Рилски”)